

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Šárkou Henzlovou jako samosoudkyní v právní věci **žalobců:** 1) R [redacted] K [redacted] nar. [redacted] bytem [redacted], 2) Ing. M [redacted] K [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupeni Janem Kozákem, advokátem se sídlem AK Olomouc, Riegrova 12, proti **žalované: Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR**, Vyšehradská 16, 128 10, Praha 2, o náhradu škody pro nezákonný postup,

t a k t o :

- I. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobcům *každému* [redacted] Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žaloba o zaplacení 300.000,- Kč *se zamítá*.
- III. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobcům společně a nerozdílně náklady řízení, ve výši Kč 200.467,20 k rukám jejich právního zástupce Jana Kozáka, to vše do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se svou žalobou domáhají zaplacení částky 500.000 Kč společně a nerozdílně, a to z důvodu, že u Okresního soudu v Olomouci došlo k průtahům v řízení ve věci [redacted]. Žaloba byla podána v roce 1993 a do 21. 11. 2008, tj. do podání této žaloby nebyla věc rozhodnuta.

Žalovaná se žalobou nesouhlasila, na svou obranu uvedla, že přestože řízení trvá delší dobu, nelze shledat jednotlivé průtahy v řízení, řízení bylo několikrát přerušeno z důvodu

vyčkání rozhodnutí v jiné věci a také z důvodu prohlášeného a trvajícího konkursního řízení. Ve věci byl dne 31. 03. 2009 vydán rozsudek, kterým byla zamítnuta žaloba na náhradu nemajetkové újmy z důvodu, že nedošlo k průtahům v řízení. K odvolání žalobců odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. srpna 2009 podali žalobci dovolání a Nejvyšší soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení a Městský soud v Praze zrušil rozsudek zdejšího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení s tím, že soud bude znovu posuzovat celkovou délku řízení včetně řízení souvisejících, posoudí, zda možné průtahy je možné přičítat státu a zohlední rozhodná kritéria stanovená v § 31a zák. č. 82/1998 Sb. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění pak přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž knemajetkové újmě došlo a přihlédne ke konkrétním okolnostem případu. Dále pak soud provede dokazování spisem Okresního soudu v Olomouci [REDAKCE] dědickým spisem a spisem o konkursním řízení.

I. Skutková zjištění

Soud pak opět ve věci rozhodoval, provedl důkazy příslušnými spisy, ze kterých zjistil následující skutečnosti:

Ze spisu Okresního soudu v Olomouci [REDAKCE] má soud prokázáno, že dne 30.12.1993 žalobci podali žalobu, předmětem řízení bylo vydání transformačního podílu. Dne 01. 06. 1994 je vyzval soud k odstranění vad žaloby. Na ústním jednání 19. 01. 1995 a 27. 06. 1995 navrhli účastníci mimosoudní dohodu, dne 27. 09. 1995 se na ústní jednání nedostavili, Poté od 10. 07. 1996 do 24. 02. 1997 bylo řízení přerušeno podle ust. § 110 o. s. ř. soud jednání 01. 09. 1997 odvolal na žádost žalobců, další jednání se konalo 05. 03. 1998, na kterém soud rozhodl o změně žalobního nároku. Z dalšího jednání 09. 04. 1998 se účastníci omluvili a požádali o odročení. Ústní jednání, které bylo stanoveno na 25. 05. 1998 bylo odročeno na žádost účastníků a kteří podali 21. 05. 1998 návrh na přerušování řízení. Poté bylo řízení přerušeno z důvodu, že probíhalo jiné řízení, a to od 09. 09. 1998 do 10. 02. 2003, poté dne 25. 10. 2004 bylo vydáno nové usnesení s výzvou na odstranění vad žaloby. Řízení, pro které bylo toto řízení přerušeno bylo vyvoláno žalobci a předmětem žaloby byl návrh na určení neúčinnosti právního úkonu, kterým byly převedeny nemovitosti žalovaného družstva na další subjekt. Řízení skončilo rozsudkem po provedeném dokazování. Soud je toho názoru, že toto řízení není zatíženo průtahy, neboť doba, po kterou řízení probíhalo od podání žaloby 22.5.1998 do vydání rozsudku 27.2.2002 neuběhly ani 3 roky, což je dle názoru tohoto soudu zcela přiměřená lhůta k povaze předmětu řízení. V prosinci v roce 2004 bylo soudu sděleno, že jedna ze žalobkyň (R [REDAKCE] P [REDAKCE]) zemřela a v řízení bylo pokračováno v srpnu v roce 2005, kdy bylo vydáno rozhodnutí o právním nástupnictví. Dne 18. ledna 2006 soud prohlásil konkurs na žalovaného, který skončil 25. 05. 2009. Žalobci po skončení konkursu vzali žalobu zpět. Soud řízení zastavil z důvodu zpětvzetí žaloby (usnesení ze dne 9.10.2009, PM dne 4.11.2009) a tím bylo řízení skončeno.

Řízení ve věci [REDAKCE] tak trvalo od roku 1994 do roku 2009, tj. cca 15 let.

Ze spisu Okresního soudu v Olomouci [REDAKCE] má soud prokázáno, že dědické řízení po zemřelé R [REDAKCE] P [REDAKCE] probíhalo od ledna 2005 do června 2005.

Ze spisu Krajského soudu v Ostravě [REDAKCE] má soud prokázáno, že konkursní řízení úpadce [REDAKCE] (v předmětném spise žalovaný) probíhalo od 23.12.2005, kdy došel soudu návrh až do vydání konečného rozhodnutí dne 25.5.2009 (tj 3 roky 6 měsíců). Ke splnění rozvrhového usnesení došlo k 12.9.2008. Tzn., že

žalobci byli částečně uspokojeni z konkursního řízení a tedy i z výše uvedeného řízení v roce 2008. Po dvou letech od podání návrhu na konkurs byli žalobci z konkursu uspokojeni. Konkursní řízení netrvalo nepřiměřeně dlouhou dobu vzhledem k předmětu vypořádání a počtu účastníků konkursního řízení: 75 účastníků, převážně se jednalo o účastníky, kteří žádali majetkový podíl na družstvu obdobně jako žalobci.

Žalobci požádali žalovanou o předběžné projednání nároku a o přiznání žalované částky dne 14. 12. 2007 a žalovaná jim zaslala negativní stanovisko k jejich nároku, a to dne 29. 07. 2008.

II. Právní posouzení

Podle § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle § 5 písm. b) zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ustanovení § 7 z.č. 82/1998 Sb., právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda. Právo na náhradu škody má i ten, s nímž nebylo jednáno jako s účastníkem řízení, ačkoliv s ním jako s účastníkem řízení jednáno být mělo.

Podle ustanovení § 8 z.č. 82/1998 Sb., (1) nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

(2) Byla-li škoda způsobena nezákonným rozhodnutím vykonatelným bez ohledu na právní moc, lze nárok uplatnit i tehdy, pokud rozhodnutí bylo zrušeno nebo změněno na základě řádného opravného prostředku.

(3) Nejde-li o případy zvláštního zřetele hodné lze nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím přiznat pouze tehdy, pokud poškozený využil v zákonem stanovených lhůtách všech procesních prostředků, které zákon poškozenému k ochraně jeho práva poskytuje, takovým prostředkem se rozumí řádný opravný prostředek mimořádný opravný prostředek, vyjma návrhu na obnovu řízení, a jiný procesní prostředek k ochraně práva, s jehož uplatněním je spojeno zahájení soudního, správního nebo jiného právního řízení.

Podle § 13 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 téhož zákonného ustanovení zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako

dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 téhož zákonného ustanovení v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k

- a) celkové délce řízení,
- b) složitosti řízení,
- c) jednání poškozeného, který přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,
- d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a
- e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Ze zprávy kanceláře vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před ESLP uveřejněné v Právním zpravodaji č. 8/2006 se podává, že ESLP považuje za výchozí základ výpočtu částku pohybující se mezi 1.000 -1.500 EUR za každý rok trvání řízení, přičemž tato částka má být zvyšována, je-li předmět řízení pro stěžovatele významný (v této souvislosti je třeba upozornit, že za spory s významným předmětem řízení považuje ESLP spory pracovní právní, týkající se osobního vztahu, sociálních dávek a zvláště závažné spory vztahující se ke zdraví a životu osob, či snižována s ohledem na počet stupňů soudní soustavy, na kterých byla věc projednávána, chování stěžovatele a životní úroveň v dané zemi. Judikatura ESLP dává přednost tomu, aby nepříznivé důsledky nepřiměřené délky soudního řízení byly řešeny podle vnitrostátního práva národními soudu, protože jde o prostředek pro poškozeného dostupnější, připouští ESLP, že účinným prostředkem ochrany je i to, že podle práva členského státu poskytnutá náhrada nedosahuje částek, k nimž dospěl Evropský soud pro lidská práva, tedy může být i nižší, zejména s přihlédnutím k hlavní životní úrovni v jednotlivých členských státech. ESLP považuje částku vyplacenou národními orgány za přiměřenou tehdy, představuje-li 45% částky, kterou přiznal sám.

Soud neshledal průtahy na straně soudů ani v jenom z posuzovaných řízení, proto ani v hlavním řízení, ze kterého nyní žalobci žádají nemajetkovou újmu nedošlo dle názoru zdejšího soudu k průtahům v řízení nečinností žalované. Řízení probíhala rychlostí odpovídající povaze sporu a procesním návrhům účastníků. Žalobci podali nedostatečnou žalobu, měnili žalobní petit, žádali o odročení jednání a přerušení řízení z důvodu, že budou o předmětu sporu jednat. Nakonec se nedohodli a proběhlo konkursní řízení, ve kterém žalobci obdrželi částečné plnění. Řízení soud třikrát přerušil z důvodu jednak probíhajícího jiného řízení, jehož výsledek mohl mít vliv na rozhodnutí v souzené věci, dále z důvodu ztráty způsobilosti jedné ze žalobkyň a pak pro probíhající konkursní řízení.

Soud přistoupil ke zvážení všech kritérií, která jsou uvedena v ust. § 31 zák. č. 82/1998 Sb., tedy zejména k celkové délce řízení, kterou však musí soud posoudit jako nepřiměřeně dlouhou, a to jak s ohledem na předmět sporu, kde šlo o vydání transformačního podílu na družstvu, dále pak posoudil složitost řízení, které soud považuje za složité, avšak vzhledem k tomu, že soud vlastně se vůbec nezabýval podstatou sporu, celková délka řízení nemůže být z tohoto hlediska soudem zvažována. Žalobci přispěli k průtahům v řízení tím, že nepodali řádnou žalobu, z nařízených jednání se omlouvali. Žalobci nikterak nebrojili proti tvrzeným průtahům, po celou dobu řízení neprojevali nelibost nad délkou probíhajícího řízení. Teprve po skončení řízení, nyní touto žalobou dali najevo to, že jim vznikla újma z celkového soudního řízení. K postupu orgánu veřejné moci během řízení se již soud zmiňoval výše, že k průtahům v řízení, které by mohly být přičítány státu, nedošlo. Význam předmětu řízení pro poškozeného soud považuje za ne příliš významný, když předmětem žaloby bylo vydání transformačního podílu.

Soud po zvážení všech okolností dospěl k závěru, že je zde namístě konstatování toho, že došlo k porušení práva žalobců rozhodnutí jejich věci v přiměřené době a přistoupil k jejich odškodnění. Za částku, kterou považuje soud za přiměřenou pro jeden rok řízení s ohledem na to, že žalobci přispěli k celkové délce řízení z toho důvodu, že ze strany soudu nedošlo k průtahům v řízení z důvodu, že žalobci nikterak se nesnažili o to, aby věc byla rozhodnuta rychleji, naopak sami k průtahům v řízení významně přispěli, vzhledem k tomu, že újma z probíhajícího sporu byla sdílena, přičemž nemajetkové újmy se nyní domáhají všichni žalobci, soud stanovil pro jeden rok průtahů tedy soud stanovil částku Kč [REDACTED] - pro každého ze žalobců za rok, tj. za celou dobu Kč [REDACTED] Kč ([REDACTED] -), celkem [REDACTED] Kč pro oba.

III. Závěr

Ze všech výše uvedených důvodů soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku. Soud vyhověl žalobě do částky Kč [REDACTED], - a zamítl žalobu na zaplacení dalších 300.000 Kč.

Ohledně náhrady nákladů řízení soud rozhodoval dle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř. a přiznal žalobcům náhradu nákladů řízení. Náklady řízení představují odměnu za zastupování ve výši Kč 41.300,- zvýšenou o 30% dle vyhl. 484/2000 Sb. za řízení před soudem I.stupně 2x, před soudem odvolacím a dovolacím ve výši ½ dle § 18 vyhlášky, 6x režijní paušály po Kč 300,- 2x v řízení na I.stupni před odvoláním, 2x po odvolání, 1x odvolání, 1x dovolání, cestovné z Olomouce do Prahy a zpět počet km 560 osobním automobilem Hyundai při spotřebě benzínu Natural 95 6,3l na 100 km, Kč 3.186,-. Ztráta času 10x půlhodin po Kč 100,- tj. Kč 1.000 plus 20% DPH Kč 33.411,20.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

V Praze dne 31. ledna 2012

JUDr. Šárka Henzlová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení: Dračková